

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

FAMO Webinar

Najaarsbijeenkomst
Gemeentefinanciën
25 september 2020

Onderwerpen

- Septembercirculaire
- Corona
- Evaluatie normeringsystematiek
- Herijking gemeentefonds
- Interbestuurlijke en financiële verhoudingen

Compensatiepakket coronacrisis (I)

- Totaalpakket voor gemeenten van € 777 miljoen:
  - Opschalingskorting geskipt voor 2020 (€ 70 mln) en 2021 (€ 160 mln)
  - Geleden derving terrasprecario, markt/evenementenleges: € 20 mln
  - Inkomstenderving nog niet verdeeld : € 100 mln
  - Compensatie gederfde inkomsten SW-bedrijven: € 50 mln
  - Compensatie cultuur: € 60 mln gemeenten + € 8 mln provincies
  - Buurt- en dorpshuizen: € 17 mln
  - Toezicht en handhaving: € 50 mln
  - Vrijwilligersorganisaties jeugd: € 7 mln
  - Verkiezingen: € 30 mln
  - Meerkosten GGD: € 350 mln
  - Veiligheidsregio's: € 15 mln

Compensatiepakket coronacrisis (II)

- Nog lopende dossiers, af te ronden in najaar:
  - Eindafrekening meerkosten en inhaalzorg Wmo en Jeugdzorg
  - Sport (zwembaden en ijsbanen)
- In de septembercirculaire 2020 is de verdeling van middelen die via GF beschikbaar worden gesteld opgenomen.
- De middelen worden de eerste week van oktober in de bevoorschotting verwerkt.

Septembercirculaire – overige belangrijke punten

- Accessen: bevroren op stand meicirculaire 2020
- Ruimte plafond BCF € 96,5 mln in 2020
- Jeugd € 300 mln in 2022
- Bijstand € 40 mln in 2020 en € 90 mln in 2021
- Schuldhelpverlening € 15 mln in 2020 en € 30 mln in 2021
- Herstructurering winkelstraten en bedrijventerreinen € 100 mln

Evaluatie normeringsystematiek 2015 - 2020

Aanleiding - Periodiek werking van systematiek gezamenlijk bezien

- Veranderingen in het gemeentelijke takenpakketten (o.a. decentralisaties sociaal domein)

Brede koppeling aan Rijkuitgaven (van NGRU naar ARU)

- Schommelingen in het accres

Beoordelingscriteria

- Evenredigheid, actualiteit, stabiliteit, beheersbaarheid en inzichtelijkheid (incl. controleerbaarheid en uitvoerbaarheid)

Evaluatie normeringsystematiek - Beleidsvarianten

- Vasthouden aan de huidige systematiek (brede mand)
  - Inzichtelijk maken van loon-prijseffect in het accres
  - Uitsplitsen accresontwikkeling naar plafonds
- Herintroduceren behoedzaamheidsreserve
- Accres vastzetten of vertragen
- Vaste volumeafsprake accres (alternatieven: vaste indexatie of deelfonds sociaal domein)

Evaluatie normeringsystematiek - Proces evaluatie

- Ambtelijk traject is afgerond
- Het huidige kabinet zal de Raad voor het Openbaar Bestuur ook om advies vragen over de systematiek (adviesaanvraag eind 2020)
- Voorjaar 2021 in beeld brengen verschillende varianten voor de ontwikkeling van het accres
- Besluit over systematiek aan een nieuw kabinet

Herijking gemeentefonds (1)

- > Vervolgonderzoeken zijn afgerond:
  - Klassiek domein: nieuwe verdeelmodellen sluiten goed aan bij kosten gemeenten, zijn eenvoudiger en goed uitlegbaar
  - Voor zowel klassiek als sociaal domein: uitschieteranalyse geen aanleiding om de verdeelmodellen aan te passen
  - Erkenning dat nieuwe kostenverdeelmodellen voldoen aan beoordelingscriteria
- > Proces (in overleg met VNG):
  - Beoogde start consultatie (6-8 weken) medio oktober
  - Begin december afronding consultatie
  - Nadere informatie invoering (incl. randvoorwaarden als ingroeipad) december

Herijking gemeentefonds (2)

- › Beeld van de uitkomsten:
  - Voorjaar was voorlopig beeld en betrof alleen sociaal domein
  - Integrale voorstel (klassiek + sociaal + inkomsten) veel genuanceerder
    - Geen expliciete herverdeling van klein naar groot / Oost naast West

Studiegroep Interbestuurlijke en Financiële Verhoudingen

- › Eindrapport Studiegroep aangeboden aan BOFV 10 september jl.
  - Breed gedeelde adviezen mbt verbeteren interbestuurlijke samenwerking
- › Adviezen langs vier hoofdlijnen:
  - Werk meer opgavegericht samen (bijv. meer aandacht voor de uitvoering)
  - Versterk regie op maatschappelijke opgaven (bijv. vergroten binding interbestuurlijke afspraken)
  - Vergroot de gelijkwaardigheid van overheden (bijv. gezamenlijke inzet richting kabinetsformatie)
  - Maak gebruik van wat er al kan (bijv. taakdifferentiatie)
- › Enkele adviezen financiële verhoudingen:
  - Vergroten eigen belastinggebied gemeenten tbv meer gelijkwaardige positie
  - Vergroten stabiliteit, voorspelbaarheid en betrouwbaarheid financiële verhoudingen (m.n. normeringsystematiek)
  - Aandacht voor (innovatieve) financiële arrangementen
  - Gezaghebbend orgaan in financiële geschillen Rijk / medeoverheden

Vragen?

Contactgegevens:

- Marianne van den Berg
- Afdelingshoofd Bekostiging
Binnenlands Bestuur
- marianne.berg@minbzk.nl